

Belföldi hírek

1979. november 2. p é n t e k

bb.1. a magyar társadalom a fegyverkezési verseny megállítását követeli - Kovács Bélának, a hnf ot titkárának, az obt főtitkárának nyilatkozata

i-ma/gk/bc/ra e

1979. november 2.

széles körben mozgósítottak eredményesek voltak hazánkban az immár hagyományosan megrendezett ENSZ leszerelési hét szerdán befejeződött magyarországi rendezvényei. az akcióorozat elérte célját, vagyis azt, hogy közvéleményünk jobban megismerkedhessék korunk egyik globális problémájaként számon tartott fegyverkezési verseny veszélyeivel, a leszereléssel és az enyhüléssel kapcsolatos időszeri feladatokkal. lakosságunk legkülönbözőbb rétegei az elmúlt napokban lezajlott konferenciákon, gyűléseken és fórumokon ismét kifejezésre juttatták szilárd meggyőződésüket: erősíteni kell a nemzetközi békemozgalom összefogását a politikai enyhülés eddig elért eredményeinek megszilárdításáért és katonai enyhüléssel történő kiegészítéséért - hangsúlyozta Kovács Béla, a hazafias népfront országos tanácsának titkára, az országos béketanács főtitkára az ENSZ leszerelési hetének magyarországi eseményeit értékelő, az MTI munkatársának adott nyilatkozatában. - a békemozgalomnak különösen fontos a tömegek gyors és átfogó tájékoztatása - mondotta -, hiszen csak így mozgósíthatunk a béke és a haladás erőinek sikeres fellépéséért, illetve a hidegháborús és más erőknél az enyhülési folyamatot kockáztató terveit, mesterkedéseit ellen. ezért a magyar békemozgalom leszerelési akciói átfogták az egész őszi időszakot, s nagy jelentőségű, folyamatos, állandó mozgalmi tevékenységként az ENSZ-hetet követően is folytatódnak.

/folyt.köv./

07

bb.1. / a magyar 1. folyt./ra

a béke-világtanács július 7-i felhívását elfogadva és valóra váltva, a leszerelési akciósorozatban október elején magyar-osztrák határtalálkozón fogadtuk a nemzetközi békestafétát, és közös álláspontot fogadtunk el a tömegpusztító fegyverek betiltásáról. hazánkban járt a nemzetközi békestaféta holland kezdeményező bizottságának küldöttsége, amely leszerelési fórumon találkozott a csepeli üzemek béke és barátság brigádjának tagjaival. vendégeink az obt leszerelési bizottságával közösen állást foglaltak abban, hogy szélesíteni kell a tömegpusztító fegyverek elleni nemzetközi küzdelmet, s ennek érdekében fejleszteni erősíteni kell a nemzeti békemozgalmak együttműködését. az obt küldöttsége a nemzetközi békestafétát lengyel barátainknak átadva részt vett a „cepelia”, iparművészeti üzemek dolgozóinak nagygyűlésén. a lengyel dolgozók és barátság brigádjának nyugalanságuknak adtak kifejezést a guantanamo környéki amerikai hadgyakorlatok miatt, s felhívták a figyelmet a szovjet haderőcsökkentési kezdeményezések jelentőségére. október 15-e és 25-e között a szabolicszatzmár megyei tanács gyógyszerügyi központjának, illetve a nyiregyházi konzervgyár dolgozóinak nagygyűlésén, az obt leszerelési bizottságának budapesti ifjúsági fórumán, valamint a termelőszövetkezeti mozgalom agrárpari szakembereinek dunavarsányi találkozásán emelték föl tiltakozó szavukat a résztvevők a pershing-ii. és a szárnyasrakéták nyugat-európai elhelyezésével kapcsolatos amerikai tervekkel szemben. számos új politikai, hadászati, gazdasági tendencia és összefüggés bemutatásával, értékelésével járult hozzá békemozgalomunk tudományos megalapozottságának erősítéséhez az ensz leszerelési hét nyitó rendezvényeként lezajlott budapesti konferencia. kétszáz résztvevő, 11 korreferátum és hozzászólás tükrében tekintette át a fegyverkezési verseny megállításával kapcsolatos időszerű kérdéseket, különös tekintettel az európai kontinens békéjére és biztonságára. nógrád megyében és az ország sok más vidékén az egyházak és a papi békemozgalom képviselői is hangot adtak meggyőződésüknek: az egész emberiség jövőjének, boldogulásának a leszerelés az egyik legfontosabb záloga.

- az ideai ensz leszerelési hét nemzetközi és hazai rendezvényeinek központi témája volt a salt-ii szerződés aláírása után kialakult helyzet, s az amerikai „csomag-terv”, amelynek megvalósítása esetén nyugat-európában középhatósugaru rakétákat, illetve szárnyasrakétákat helyeznének el. ez mindenképpen a fegyverkezési verseny folytatásához vezetne, amely kontinensünk és a világ minden békeszerető emberének jogos aggodalmát váltja ki.

/folyt.köv./

07

-2-

bb.1. / a magyar ... 2. folyt./ra

a hazánkban lezajlott különböző országos és helyi rendezvények felszólalói aggodalommal állapították meg: a fegyverkezési verseny új és nagyon veszélyes szakaszához érkezett. ezért itt az idő, hogy - a béke-világtanács felhívásának megfelelően - megállítsák a pusztulással fenyegető, az egész emberiség anyagi és szellemi erőforrásait soha nem látott mértékben pazarló minőségi és mennyiségi haditechnikai erőpróbát.

- a magyar nép tömegei - a szovjetunió, a szocialista közösség, a magyar népközbiztonság kormányának kitartó béketörekvéseit támogatva - egységesen követelik a tömegpusztító fegyverek minden fajtájának betiltását, és azt, hogy haladéktalanul hagyjanak fel a neutronfegyver, a középhatósugaru rakéták nyugat-európai elhelyezésének tervével. közvéleményünk az enyhülés szem előtt tartva azt várja, hogy az amerikai szenátus ratifikálja a salt-ii szerződést, utat nyitva a salt-iii. előkészítéséhez, s elősegítve a közép-európai haderőcsökkentési tárgyalás eredményes folytatását. a magyar békemozgalom egyetértéséről, támogatásáról biztosítja a nyugat-európai tőkés országok békemozgalmaival, közvéleményét - amely a szovjetunió egyoldalú közép-európai haderőcsökkentési kezdeményezése nyomán - a nato-hatalmak konkrét leszerelési, haderőcsökkentési és fegyverzetkorlátozási intézkedéseit szorgalmazza.

- társadalmunk mély megdöbbenéssel értesült arról, hogy amikor szerte a világon az ensz leszerelési hét alkalmából az emberek a fegyverkezés ellen emelték fel a szavukat, akkor a dél-afrikai fajüldöző rendszer nukleáris robbantást hajtott végre. az országos béketanács tiltakozott és tiltakozik a veszedelmes fenyegetés ellen, s megbélyegzi a dél-afrikai nukleáris fegyverkezés felbujtóit, végrehajtóit és támogatóit is - fejezte be nyilatkozatát kovács béla./mti/

..-

bb.2. száz éves a „technológia”,

i-dg/gk/ra bc e

1979. november 2.

ünnepi tanácsulással, jubileumi kiállítással, tudományos ülésszakkal és a névadó siremlékének megkoszoruzásával emlékezik meg november 8-9-én fennállásának 100. évfordulójáról a banki donát gépipari műszaki főiskola. az egy évszázad alatt több tízezer szakembert, a főiskolává válása óta eltelt egy évtizedben pedig mintegy 8000 üzemmérnököt és műszaki tanárt bocsátott az ipar és az oktatás rendelkezésére. a nagyhirű "technológia".

/folyt.köv./

07

-3-

bb.2. / száz ... folyt./ra

1879. december 7-én a bodzafa utca - ma somogyi béla utca - 28. számú házban nyílt meg az állami középipartanoda. a krónikák szerint a jelenlevő trefort ágoston miniszter a megnyitó napját az ország ünnepeként jellemezte, s e szavakat nemcsak az ünnepi hangulat mondatta vele. az új iskola arra vállalkozott, hogy növelje és továbbfejlessze az iparosok szakmai tudását, mindenekelőtt azért, hogy a vállalatok a drágán megfizetett külföldi művezetők és előmunkások helyett hazai fiatalokat alkalmazzanak. a leendő szakemberektől azt várták - s e várakozásnak megfeleleltek -, hogy kisebb iparvállalatok önálló vezetésére is alkalmasak lesznek, s ezzel közvetlenül is részt vesznek a hazai gépipar elodázhatatlan föllendítésében és fejlesztésében. öt évvel később a főigazgató hatáskörébe utalták a technológiai iparmuzeum vezetését és felügyeletét is.

- a „technológia”, 1889 őszén költözött mai otthonába, a józsef-körút, a népszínház utca és a csokonai utca határolta épülettömbbe. az intézet az 1891-92-es tanévtől állami ipariskola, majd csaknem fél évszázadon át állami felső ipariskola elnevezéssel képzett középfoku szakembereket. számos nemzetközi hírü tudós működött a tanári testületben, köztük edvi illés aladár gépészmérnök, és arany daniel; az ő nevét viseli ma a középiskolai matematikaverseny.

az intézmény jelentősége a felszabadulás utáni években sem csökkent, s ezt nem kérdőjelezi meg a gyakori névváltoztatás sem. a mai „bánki”, az utóbbi évtizedekben volt állami gépészeti műszaki középiskola, ipari gimnázium, technikum, felsőfoku gépipari technikum, 1969 szeptembere óta pedig főiskola. bánki donátnak, az egyik legnagyobb magyar gépészmérnöknek a nevét fennállásának 75. évfordulóján vette föl, ekkor adományozta az elnöki tanács a jó munka elismeréseként a munka vörös zászló érdemrendet az iskolának.

/folyt.köv./

07

bb.2. / száz ...2. folyt./ra

a főiskolán ma évente mintegy két és fél ezren tanulnak a különböző tagozatokon, túlnyomó többségük üzemmérnöki diplomával hagyja el az intézményt. a gyártástechnológia, az általános gépészet és a rendszerszervezés tudományával ismerkednek meg itt. a műszaki tanár szakon végzetek az ipari szakközép-és szakmunkásképző iskolákban tanítják a műszaki jellegű tárgyakat, a vállalatok azonban őket is szívesen alkalmazzzák üzemmérnököknek.

a centenáriumi ünnepeken áttekintik az intézmény működésének eredményeit, a tudományos ülésszak pedig az oktatók és a hallgatók magas színvonalu tudományos kutatómunkájáról ad számot./mti/

-. -

bb.3. atomerőművi berendezések a szovjetunióba

i/sz/mi/ra pp e

1979. november 2.

a transelektro külkereskedelmi vállalat a napokban szerződést írt alá szovjet partnerével különböző atomerőművi berendezések exportjára.

1974. júliusában magyar-szovjet kormányközi egyezmény született az atomerőművi egységek kooperációs szállításáról. ennek keretében a szovjet atomenergoexport hőcserélő és speciális vízelőkészítő berendezések szállítására kért ajánlatot a magyar ipartól. a műszaki és kereskedelmi egyeztetések eredményesen befejeződtek, s így került sor a szerződés-kötésre. a megállapodás alapján, jövőre több mint 11 millió rubel értékben szállítunk hőcserélő berendezéseket és több mint 6 millió rubelért vízkezelő egységeket a szovjetunióba. ez utóbbiakat 1981-ben adják át. a vízkezelő berendezéseket az idén aláírt sokoldalú nemzetközi gyártásszakosítási és kooperációs megállapodás alapján készíti majd a magyar ipar./mti/

07

-. -

bb.4. magyar filmsiker a milánói fesztiválon

t kj/s/p bc e

1979. november 2.

jelentős sikert ért el a magyar televízió versenyfilmje a milánói nemzetközi filmfesztiválon: a kéznyomok című dokumentumfilm alkotói a fődíjjal térhettek haza. mint szemes marianne, a film rendezője az mti munkatársának elmondta: milánóban idén negyvenedik alkalommal rendezték meg a filmvásárt, s egyidejűleg másodsor került sor a nemzetközi filmfesztiválra, amelynek címe: „korunk gyermeke a világban,,.

az unesco -az 1979-es gyermekévet előkészítendő -felhívást intézett a világ jelentős televíziós társaságaihoz, hogy készítsenek dokumentumfilmet a nemzetközi gyermekév tiszteletére. a milánói vásárra érkezett alkotások közül kiválogatták azt a 100 művet, amelyik a gyermekekről és a gyermekeknek szól. a neves filmszakemberekből álló fesztiválzsűri e filmek közül a gyermekekről szóló kategóriában a magyar televízió és a máfilm közösen készített alkotásának ítélte az abszolút fődíjat. a gyermekeknek szóló kategóriában egy japán rajzfilm kapta a fődíjat.

a 40 perces „kéznyomok,, című dokumentumfilm - amelynek alkotógárdájában morvay istván újságíró, dr. morvay judit, a z mta néprajzi kutatócsoportjának tudományos munkatársa, haraszti zolt operator, lőrincz zsuzsa szerkesztő, di pol jolanda vágó szerepelt- alapgondolata szerint a 10-12 éves unokák szemével nézi a nagyapák generációját. a film egy-egy epizódja azt vizsgálja, mit tud a mezőkövesdi summás, a hortobágyi csikós, a karancsaljai bányász, és a budapesti szobrászművész unokája nagyapjának gyermek- és ifjúkoráról, milyen szoros közöttük az érzelmi kapcsolat.

- rendezői életutam jelentős állomásának érzem a filmet -hangsúlyozta szemes marianne, aki tanárai között említheti többek között balázs bélát, radványi gézát is.- első nemzetközi sikeremet 1956-ban értem el: a móra ferenc novellájából készített „szánkó,, című kisjátékfilm, amelyet férjemmel, szemes mihállyal közösen készítettünk el, fődíjat kapott a velencei fesztiválon. 1964-ben krakkóban ugyancsak a fődíjat, az aranysárkányt ítelték oda alkotásomért. a televízió szinte valamennyi osztálya évek óta rendszeresen foglalkoztat: dokumentum-, portré-, játékfilmek, tévéjátékok vagy képmagnóra rögzített szórakoztató műsorok rendezői feladatával egyaránt megbiznak.

/folyt köv./

-6-

bb.4./magyar filmsiker.....folyt/p

közülük a legnagyobb nemzetközi sikert az ilku pál regényéből készült „zendül az osztály,, című játékfilmmel értem el, amelyet sok ország televíziós társasága megvásárolt. további legkedvesebb terveim között említhetem a tévé drámai osztálya számára készítendő, önéletrajzi ihletésű „papírmadár,, című filmet./mti/

-.-

↓ munkám,

bb.5. kilátó épül a sátoraljaujhelyi magas-hegyen

kör/kz/p e

1979. november 2.

uj kilátó alapozását kezdték meg csütörtökön a sátoraljaujhely hely fölé emelkedő több mint nyolcszáz méteres magas-hegyen. a kiszolgáló helyiségeket és magában foglaló vasbeton építményhez szükséges anyagokat a közelmúltban korszerűsített sífelvonóval szállítják a helyszínre.

a magas-hegyen nem ez lesz az első kilátó. az elődjét 1964-ben építették fából. az utóbbi évek viharos időjárása azonban annyira megrongálta, hogy le kellett bontani. az új vasbeton létesítményt ennek helyére tervezték. a város egyik idegenforgalmi nevezetessége lesz. az őszi-tavaszi hónapokban a festői szépségű erdők sétautjain, télen pedig a sífelvonón közelíthetik meg a kirándulók.

az új kilátó tizenkét méter magas lesz. két körbejárható teraszról egyszerre harmincan-negyvenen gyönyörködhetnek a panorámában. az új kilátót tavasszal adják át rendeltetésének./mti/

-.-

bb.6. pótlegetők juhoknak

tób/kz/p e

1979. november 2.

minden szemes-és szálas takarmányra szükség van az állatállomány súly-és hozamvesztés nélküli átteleltetéséhez. a meglévő téli takarmánnyal való gondos gazdálkodás terén követendő példát mutat a szegedi józsef attila termelőszövetkezet. a kukorica betakarítása után a tarlókon még az őszi mélyszántás előtt több mint ezer juhot járatnak. szakaszosan terelik a nyáját és a jószágok felszedik a helyenkint elhullott kukoricaszemeket, lerágnak a földben maradt szármaradványokról a leveleket, ezen kívül a betakarítás után kizöldelt füvet és az életrékelt gyomnövényeket. már harmadik hete vannak „pótlegetők,, a juhok és így a gazdaság nagy mennyiségű értékes abrakot, szénát takarított meg a téli időszakra. annál is inkább hasznosnak bizonyult a tsz kezdeményezése, mert a legelők a nagyarányú aszály miatt az őszi hónapokban kiszáradtak, rendkívül gyenge termést adtak. a jószágállomány szinte menetrendszerűen, szakaszos, egyenletes ütemű terelése lehetővé teszi, hogy a már lelegetett területeken fokozatosan munkábaálljanak a traktorok, hozzáfoghassanak az őszi mélyszántáshoz./mti/

-.-

-7-

bb.7. különleges szarvasbika

ráb/kz/p e

1979. november 2.

* ritkaságnak számító szarvasbikát ejtett csiba lászló, a nagyigmándi széchenyi vadásztársaság hivatásos vadásza a kocs-nagyigmánd közötti ut melletti kukoricásban. az állat mindkét agancsszárán négy-négy águ, páros nyolcas, parókás agancsot viselt, holott mint kiderült nem is volt „igazi bika”, mert nem voltak heréi. az abnormális agancsképződés tehát az ezzel összefüggő hormonzavar következménye. ugyan-csak szakmai, tudományos érdekességnek számít, hogy amíg a parókás agancsot általában nem hullajtják el a szarvasbi-kák, ez az állat az előző években rendszeresen elvetette agancsát. erre a szakemberek rövid, vastag agancstöveiből következtettek, ugyancsak meglepetésnek számít, hogy a termé- szetes körülmények között fiatalnak látszó állatról kide- rült, hogy kora már meghaladja a tíz évet, de komárom megye vadászberkeiben mindeztideig nem figyeltek fel rá.

a nagy értékű trofeát a soproni erdészeti és faipa- ri egyetem vadgazdálkodástani tanszékén preparálják./mti/

bb.8. bojtárok és számadó juhász a sakktablán

kász/kz/p e

1979. november 2,

a hajdani pásztorélet^{et} megelevenítő sakktablákat, illetve sakkfigurákat készítenek a baranyai népművészeti szövetke- zet faragói. kisbojtárok sorakoznak a gyalogok helyén, szám- adó juhász és juhásznő tölti be a király, illetve a vezér sze- repét. a figurák formái a népművészet hagyományos motívumait őrzik, s mindegyiket kézi megmunkálással faragják a szövetkezet bedolgozói. kések alatt eddig 14 féle készlet született, s va- lamennyi elnyerte a külföldi vásárlók tetszését. ezeket a népi sakkfigurákat ugyanis exportálja az artex külkereskedelmi válla- lat, ausztria, hollandia, dánia és az egyesült államok mellett a német szövetségi köztársaságba is eljutnak a mivesen megmun- kált készletek. az nszk-ba az idén szállítanak először: az év végéig 800 készletet. bizonyos, hogy jut belőlük a karácsonyfák alá is, hiszen az első százötven darabot már elküldte az artex. /mti/

--

-8-

bb.9. minőségi haltermelés - a szegedi pontyok zöme első osztályu

tób/p kz e

1979. november 2.

a szegedi állami gazdaság ezerháromszáz hektáros fehér- tói kerületében befejező szakaszához érkezett az őszi lehalá- szás. tavasszal negyvenhét vagon pontyot, illetve növényevő ha- lat helyeztek ki és -a mérlegelési adatok szerint - százötven- hét vagon zsákmányra számíthatnak. a víz hőmérsékletét és azzal együtt az állomány fejlődését befolyásoló változókéony időjárás ellenére kedvező idényt zárnak, mivel a tervezettnél lényegesen jobb az első osztályu áru aránya. hazai és külföldi piacra het- ven vagon pontyot adnak, s ebből hatvan vagon az első osztályu, holott eredetileg ennél kilenc vagonnal kevesebbre számítottak. a minőségi javulást a korai halkihelyezéssel, a tenyésztés meg- nyújtásával, valamint a tavi állomány optimális sűrűségével ér- ték el. a szegedi gazdaság áruja kelendő külföldön: a terimpex külkereskedelmi vállalat közvetítésével már meg is kezdődtek a szállítások ausztriába, a német szövetségi köztársaságba, franciaországba, és irakba.

a tőrendszer tavaly befejezett rekonstrukciójával sokat javultak a termelés feltételei. megoldották a takarmányozás teljes gépesítését, a halkiemelést pedig felhordó szalagok köny- nyítik meg. továbbra is megmaradt azonban az egyik nehéz fi- zikai munka, a hálózás. a meglévő tőrendszer ugyanis nem alkal- mas központi lehalászó hely kialakítására. a régi mellett épülő új tőgazdaság azonban már ennek a követelménynek is megfelel. a tavak lecsapolásakor vízkormányzással központi lehalászó hely- re „szöktetik”, terelik a halakat, s onnan csupán ki kell emel- ni. ezzel a módszerrel lényegesen lerövidül az őszi nagyhalászat ideje és ami a legfontosabb: a dolgozóknak nem kell a tavak iszapjában gázolva vontatni a kerítőhálót, mert ezt a munkafizist kiiktatják a termelésből./mti/

--

bb.10. képek a dunai hajóséletből

igó/kz/p e

1979. november 2.

történeti értékű. fotólemez-gyűjtemény került a pécsi janus pannonius muzeumba. készítője a duna gőzhajózási társaság egykori hajóskapitánya, a dunaszekcsőn letelepedett és ott nem- rég elhunyt eilingsfeld józsef volt. hagyatékából vásárolta meg a muzeum a mintegy négyszáz archiv fényképet, illetve fénykép- lemezt. a kollekción helytörténeti, közlekedéstörténeti és had- történeti szempontból egyaránt érdeklődésre tarthat számot. eilingsfeld józsef hosszú ideig a helios nevű dgt-személyhajó kapitánya volt, és ebben a minőségében sokszor végigjárta a dunát. megkapó szépségű felvételeket készített a folyamról, a hajós- életéről, a folyó menti tájakról és városokról. sok fotó készült az első világháború folyami és tengeri eseményeiről is. a fény- képlemezek kitűnő állapotban vannak, így tetszés szerinti mennyi- ségben és nagyításban másolhatók. a gyűjteményt a janus pannonius muzeum helytörténeti osztályának film-és fotóarchívumában he- lyezték el./mti/

--

-9-

bb. 11. tovább épült a velencei ifjúsági üdülő- és kirándulóközpont

dáv kz ch e

1979. november 2.

Kétezer adagos konyha építését kezdték meg a velencei ifjúsági üdülő- és kirándulóközpontban. a vendégfogadáshoz, a fiatalok ellátásához nélkülözhetetlen létesítmény 1981-re készül el. hozzáfogtak kétszáznegyvennyolc új szálláshely építéséhez is, megkezdték az üdülőközpont első üzletcsorának a gyümölcsboltjának, a tejivónak, és az eszpresszónak az építését. ugyanakkor alapozták a strandöltözőt, a kölcsönzőt, és a bisztrót. a szállásokat már a jövő nyáron birtokukba vehetik a fiatalok, a boltok, vendéglátó létesítmények pedig 1981-re készülnek el.

a tervek szerint - ha teljesen elkészül - 1600 üdülő és háromezeröttszáz hétvégi kiránduló talál majd szállást és pihenési lehetőséget a tóparti ifjúsági birodalomban. a központot több ütemben építik. mint ismeretes, száz szállóvendég és háromszázhusz sátorozó már ezen a nyáron pihenhetett a területen, 1985-ben pedig 1100 fiatal fogadhatnak a faházakban, s kétezerkilencszáz sátorozó üthet tanáyát az üdülőközpontban. /mti/

-. -

bb. 12. széleskörű lakóhelyfejlesztési társadalmi munka győr-sopron megyében

mzs kz ch e

1979. november 2.

ujabb győr-sopron megyei települések csatlakoztak a hazafias népfront országos tanácsának lakóhelyfejlesztési felhívásához. a győriek a felszabadulás 35. évfordulója és a párt 12. kongresszusa tiszteletére vállalták, hogy résztvesznek a város határában létesülő radnóti emlékhely rendezésében, környékének parkosításában. társadalmi összefogással lép a megvalósulás útjára a város egy régóta dédelgetett terve, a kiskuti ifjúsági tömegsport-központ építése. társadalmi munkában bontják el azokat a régi épületeket, amelyeknek az anyagából megépítik az öltözőket és egyéb melléképületeket. nyárra elkészülő győrujbaráti gyermektábor területének fásítását, füvesítését is társadalmi munkában végzik el. a peremkerületek lakói a járdaépítésre a családi házak előtti területek virágosítására, az üzemek szocialista brigádjai az ipari létesítmények környékének rendbetételére vállaltkoztak. összességében mintegy 13 millió forint értékű munkának van „gazdája,, a városban.

/folyt. köv./
0755/ch

-10-

7⁰⁰/_{3P}

10⁰⁰

bb. 12. /széleskörű ... folyt./ ch

a községek lakói munkavállalásaikkal járulnak hozzá lakóhelyük legégetőbb gondjainak megoldásához. lövön például 250 ezer forint értékű társadalmi munkavégzéssel gyorsítják meg a négytantermes iskola építését. a községben kevés az autóbusz váróhelyiség. a kisiparosok elvégzik az épülő várók belső szakipari munkáit. a belediek folyamatosan karbantartják a község sportlétesítményét, s ezen kívül elhatározták, hogy 1 millió forint önkéntes hozzájárulással segítik az iskolai tornaterem építést. a könyvek az iskolánál gyakorlókertet létesítenek, ahol a kisdiákok megismerkedhetnek a növénytermesztés alapjaival. a kisbajcsi fiatalok pedig elhatározták, hogy rendbe tartják a vámszabadi határátkelőhely körüli parkot. több helyen a munkákat már meg is kezdték, s a vállalatokat a jövő év végéig teljesítik. /mti/

-. -

bb. 13. „guruló éttermek,, a bolyi határban

igó kz ch e

1979. november 2.

az őszi mezőgazdasági munkában résztvevő dolgozók egészségének védelme, kulturált körülmények között való tisztálkodásuk és étkezésük megteremtése végett traktorvontatta speciális kocsikat közlekedtetnek a bolyi határban. a mezőgazdasági kombinát kétmillió forintos költséggel öt kocsit vásárolt, amelyeket a gyártó vállalat a gazdaság sajátos igényeinek megfelelően rendezett be. mind mostanáig nagy ellátási különbségek voltak a telepített és nem telepített munkahelyek között: amíg az üzemekben korszerű éttermek, fürdők és öltözők fogadják a dolgozókat, addig a határban levő munkahelyeken mindez hiányzott. a kocsik követik a földeken dolgozó brigádokat, s esőben menedéket nyújtanak számukra, délben étkezőhelyül szolgálnak, munkakezdés előtt és után pedig öltözők, amellet természetesen védelmet adnak a személyes holmiknak is a munkaidő alatt. a kocsik úgy vannak kiképezve, hogy ahol erre lehetőség adódik, ott csatlakoztatni tudják a villany, víz-, és csatornavezetékhez. a mostani őszi kísérleti időszaknak számít. amennyiben beválnak és a dolgozók is megkedvelik, továbbiakat vásárol a kombinát. /mti/

-. -

08.10/ch

9¹⁰/_{3P}

10⁰⁰

-11-

bb. 14. a kihasználatlan legelők sorsa...

i jp mi pp ch e

1979. november 2.

a mezőgazdasági nagyüzemek szakosodása következtében helyenként nagyobb legelőterületek válnak feleslegessé, és előfordul az is, hogy a rosszabb minőségű területeket gazdaságosan már nem tudják hasznosítani. ezekkel a legelőkkel a korábbi időszakban nem törődtek a gazdaságok, ezért most - a földvédelmi törvénnyel összefüggésben - fokozott erőfeszítéseket kell tenni a legelők hasznosítására. a csökkent termőképességű legelőkkel, illetve az ilyen területeken még jól megélő juhállományal nem rendelkező gazdaságoknak lehetőséget adtak arra, hogy a kihasználatlan terület műtermését a kistermelőknek eladják. a kistermelők kasszással, legeltetéssel hasznosíthatják ezeket a földrészeket.

a hasznosításnak ez a formája több nagyüzemben már jelenleg is gyakorlat. nem alakult ki egységes szemlélet a szerződések megkötésénél. a mém és a pm illetékes főosztályai ezért felhívták a figyelmet arra, hogy az ilyen legelőterületek műtermését az üzemek adásvételi szerződéssel adják át a kistermelőknek. cél-szerű szerződésekbe foglalni azt is, hogy a kistermelők a terület gyommentesítését és esetleg más művelési munkát is elvégzik. a szerződésben a kistermelőkre nem hárítható át az esetleges földadó fizetési kötelezettsége és nem állapítható meg a kistermelők terhére a háztáji és kisegítő gazdaságok tételes jövedelemadója sem. /mti/

--

bb. 15. új bányaközpont iharkuton

bév kz ch e

1979. november 2.

új bányaközpont építését kezdték az egykori iharkut község helyén. a házak nagy részét lebontották, s a bakonyi bauxitbánya vállalat gondoskodott a lakosok új otthonáról. a nagyszabású több éves bányászkodáshoz már megkezdtek az új öltöző, fürdő, javító műhely építését és a külszíni fejtés előkészítéséhez felvonultak a 22-es volán gépei. összesen mintegy 5 millió köbméter földet kell megmozgatni, a bauxit bányászatát megelőzően. a házak alatt mintegy 2 millió tonnányi kiváló minőségű érc húzódik, amely kitermelését a jövő év elején kezdik meg. iharkut falu környékén tovább folytatódnak a kutató furások. a bauxit kutató vállalat már eddig 6 éves folyamatos bányászatra elegendő készletről adott részletes információt a bányavállalatnak és jelenleg is négy furóberendezés gyűjti a részletes információkat a további bauxit készletekről. /mti/

--

08.30/ch

9³⁰/_{3P}

10.

-12-

bb. 16. különleges, ipari célokra alkalmas kukorica martonvásárról

dáv kz ch e

1979. november 2.

ipari célokra alkalmas, sokoldaluan hasznosítható, különleges, ugynevezett viaszos kukoricát nemesítettek ki a mta martonvásári mezőgazdasági kutatóintézetben. a mvsc 1554 jelű fajta rendkívül magas aminosavtartalmu. ezt pedig csaknem félezer célra használja az élelmiszer- a hűtő-, a konzerv- a kozmetikai- és a papiripar. a hűtőiparban rendkívül sokoldaluan hasznosítják, többek között a közkedvelt szilvásgombóc minőségét javítják vele, aminosavtartalmának hozzáadásával ugyanis finomabb, jobban fagyasztható a tészta. a kozmetikai termékek, valamint a konzervek készítésénél is elsősorban a minőség javítható az aminosavtartalommal. a különböző termékek gyártásánál eddig is használták ezt az alapanyagot, de tekintettel arra, hogy hazánkban nem volt olyan növény, amely megfelelő mennyiségben tartalmazta volna, a különböző iparágak külföldről - főként a nyugati országokból - szerezték be. az idegen már másfél tonnányi aminosavtartalmú állított elő kukoricából a pécsi keményítőgyár. a gyártás a meglévő berendezéseken végezhető, semmilyen új beruházást nem igényel. az aminosavtartalom előállításával nemcsak importot takaríthatnak meg a felhasználók, hanem mivel a környező országokban sincs hasonló alapanyag, feltételezhetően jelentős exportcikké is válhat.

a fajta kísérleti szaporítását már megkezdtek, s egy-két éven belül az igényeknek megfelelő mennyiségű vetőmag áll a gazdaságok rendelkezésére. /mti/

--

bb. 17. több ezer éves rézgyöngyöket, arcos urnákat találtak a régészek csanytelek határában

dén kz ch e

1979. november 2.

az alsótiszavidéki vizügyi igazgatóság munkásai, egy halasztó építése közben különleges, régi cserepekre bukkantak. bejelentésükre a csongrád megyei múzeumok régészei mintegy tízezer négyzetméteres területen leletmentő ásatásokat kezdtek. alig egy hét alatt újkőkori település és temető, szkita kori temető, továbbá avar-kori település és temető nyomai kerültek felszínre.

/folyt.köv./

08.40/ch

9³⁰/_{3P}

10.

-13-

bb. 17. /több ezer éves... folyt./ ch

amint dr. trogmayer ottó, a szegedi múzeum igazgatója elmondotta, munkatársai néhány nap alatt régészeti szenzációnak számító tárgyakat találtak. különösen értékesnek tűnnek azok a négyezeröttszáz évesre becsült rézgyöngyök, amelyek minden bizonnyal a kárpát medencében eddig talált legrégebbi fémmaradványok.

ritkaságnak tekinthető a most felszínre került két darab, egyenként fél méteres magasságú, egykor kultikus célokat szolgáló arcós urna is. ezekhez hasonlókat eddig még csak hatot találtak hazánk területén.

a régészek, szegedi egyetemi hallgatók segítségével, a hideg idő ellenére, előreláthatóan december elejéig folytatják az ásásokat, a szakaszonként feltárt területeket, a leletmentés után folyamatosan adják át a halastó építőinek, akik ahol ez lehetséges gépi eszközökkel is segítik a régészek munkáját. /mti/

-. -

bb 18. a Lottó nyerőszámai

s um ie

1979. november 2.

a sportfogadási és Lottó igazgatóság közlése szerint a hevesen megtartott 44. heti lottósorsolás alkalmával a következő számokat húzták ki:

14, 32, 73, 87, 88.

/mti/

-. -

bb. 19. kisz-juso tárgyalások

t gy s ch ie

1979. november 2.

pénteken délelőtt budapesten a kisz kb székházában megkezdődtek a tárgyalások a magyar kommunista ifjúsági szövetség és az nsz-beli ifju szocialisták /juso/ küldöttségei között. a magyar tárgyaló delegációt maróthy lászló, a magyar szocialista munkáspárt politikai bizottságának tagja, a kisz központi bizottságának titkára, az ifju szocialistákét gerhard schröder, a juso elnöke vezeti. /mti/

6 első

-. -

10.55/ch

-14-

11³⁰
BP

bb. 20. halálos gaázolások

mi ch ie

1979. november 2.

eperjes községben a közuton egy tehergépkocsi elütötte a helybéli vedlőczki tiber 9 éves tanulót, aki a helyszínen meghalt. a vizsgálat eddigi megállapítása szerint a gyermek egy álló autóbusz mögül, féktávolságon belül lépett a tehergépkocsi elé.

lepsyben danka józsef 58 éves tsz-tag, sárkereszturi lakos személygépkocsijával a kijelölt gyalogos átkelőhelyen elütötte, veres andrás 43 éves gépkocsivezető berhidai lakost, aki a helyszínen meghalt. a vizsgálat eddigi megállapítása szerint danka figyelmetlenül vezette járművét és megsértette az elsőbbségi szabályt.

a szolnoki máv-állomáson egy áthaladó személyvonat elütötte handzsúr sándor 47 éves máv-dolgozó tisztviselői lakost, aki a helyszínen meghalt. a vizsgálat eddigi megállapítása szerint handzsúr figyelmetlenül haladt át a síneken. /mti/

-. -

bb. 21. napirenden a munkaerő-gazdálkodás - a vasasszakszervezet elnökségi ülése

t sz gk pp ch ie

1979. november 2.

a termékszerkezet átalakításával összehangoltabb munkaerő-gazdálkodásra, korszerűbb munka- és üzemszervezési képzésre, a párhuzamos munkakörök gyorsabb ütemű megszüntetésére és a nagy termelékenységű gépek jobb kihasználására hívta fel a vállalatok figyelmét a vasasszakszervezet elnöksége pénteki ülésén, amelyen a kohászat és a gépipar munkaerőhelyzetéről tárgyalt.

az ötéves terv termelési feladataival összhangban a kgm úgy számolt, hogy 1976-1980 között a dolgozók létszáma változatlan marad. a vállalati tervek a kohászatban általában megegyeztek a népgazdasági célkitűzésekkel, a gépipari üzemek azonban közel 1 százalékos létszámnövekedést terveztek. 1976-1978 között a kohászatban csaknem 3 százalékkal csökkent, a gépiparban viszont fél százalékkal emelkedett a létszám. ez évben a minisztérium a létszám szinten tartását kérte a vállalatoktól, ezzel szemben csökkent a kohászatban és a gépiparban is a dolgozók száma. budapesten 3 százalékkal.
/folyt.köv./

12.30/ch

-15-

13⁰⁰
BP

bb. 21. /napirenden... folyt./ ch

ennek ellenére, hiány csak egyes szakmákban, munkaterületeken tapasztalható, így a többi között kevés az esztergályos, marós, köszörüs, hegesztő és segédmunkás.

a vasasszakszervezet elnöksége megállapította, hogy néhány vállalatnál már kibontakozóban van a tudatos létszámgazdálkodás, megkezdtek a fölösleges munkahelyek megszüntetését, az ott felszabaduló dolgozók áthelyezését. ilyen kedvező eredmények tapasztalhatók a magyar vagon és gépgyárban, az ikarusban, a mom-ban és a hűtőgépgyárban is. helyes, hogy a termékszerkezet változásával, egyes korszerűtlen telephelyek megszüntetésével több vállalat belső munkaerő-átcsoportosítást is kezdeményezett.

a szakszervezet felmérte, hogyan gazdálkodnak a vállalatok a munkaidővel. megállapították, hogy a veszteségek 60 százalékban műszaki és szervezési hiányosságokból, vezetési hibákból adódik. sok a géphiba, az anyaghiány, a késői munkakezdés és korai befejezés. a tárcához tartozó vállalatoknál előbbrelépést jelent, hogy széles körben megkezdődött a veszteségfeltárás, folyamatosan felülvizsgálják a normákat, a teljesítményeket, ennek nyomán sok esetben átcsoportosítások az átlagot meghaladó mértékben.

az elnökség a munkaerő-gazdálkodás hatékonyságával összhangban foglalkozott vezetési, szervezési kérdésekkel is. tizenegy nagyvállalatnál végzett felmérésükből kitűnt, hogy emelkedett a vezetői létszám, indokolatlanul sok a középvezető. csoportszinten megoldható feladatok elvégzéséhez főosztályi - vagy osztályparátust hoztak létre. e sok kinevezett vezető közül többen nem rendelkeznek megfelelő iskolai végzettséggel, képesítéssel sem. a kgm elrendelte a vállalati szervezetek felülvizsgálását, a fölösleges szervezetek megszüntetésére, összevonására hívta fel a vezetőket, akiknek a végrehajtásról az év végéig kell beszámolniuk.

az észerebb, hatékonyabb munkaerő-gazdálkodás további segítségére a tárca és a szakszervezet rövidesen újabb intézkedéseket és módszertani ajánlást dolgoz ki. /mti/

12.30/ ch

.-.

-16-

13¹⁰/₃₇

bb. 22. időjárásjelentés

ch ie

1979. november 2.

a meteorológiai intézet jelenti 12.00 órakor:

erősen felhős, hűvös idő

pénteken délelőtt európa legnagyobb része felett erősen felhős, vagy borult volt az ég. kelet-európába egyre hidegebb levegőt hoz a tartós északi szél. a hőmérsékletnek még a csúcserő értéke is 0 fok alatt van és nagy területen havazik. a kontinens többi részén melegebb az idő. nyugat-európában csütörtökön 11, 19, délnyugaton 19, 23 fokig emelkedett a hőmérséklet. csapadék szórványosan fordul elő. a magasabb hegyekben hó, a síkvidékeken eső formájában éri el a felszínt.

csütörtökön magyarország csupán az északkeleti és dél-nyugati országrészben, valamint néhány helyen győr-sopron megyében sütött a ki a nap. a hőmérséklet csúcserő értéke 2 és 10 fok között volt. ezen belül a dunánátul déli részén volt a melegebb. szórványosan hullott csapadéknyom és 2 mm közötti mennyiségű csapadék. pénteken hajnalra 0 és plusz 5 fok közé süllyedt a hőmérséklet a talaj közelében -1, -3 fokokat is mértek. pénteken délelőtt a nyugati megyékben napos idő volt és 11 órakor már 8, 13 fokot mutattak a hőmérők. ugyanakkor az ország többi része felett borult volt az ég és szórványosan eső, északkeleten havaseső hullott. a hőmérséklet pedig 11 órakor is csak 3 és 6 fok között volt.

budapesten csütörtökön a hőmérséklet napi középértéke 4.9 fok volt. ez 3.3 fokkal alacsonyabb mint a százéves átlag. ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 6 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 1021 mb /766 hgmm/, alig változik.

várható időjárás szombat estig:

lassan nyugaton is megnövekvő felhőzet, több felé eső, havaseső, északkeleten hó, hajnalban sok helyen köd, általában mérsékelt, változó irányú szél, a várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet -1, plusz 4 a legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton 2, 7 fok között.

a duna vízszintje budapestnél: 135 cm, a víz hőfoka: 7,4 .
/mti/

.-.

13.00/ch

-17-

13²⁰/₃₇

bb. 23. apasztják a balatont - megkezdődött a vízleeresztés

káp st ch ie

1979. november 2.

pénteken megnyitották a siófoki zsilipet, s kezdetét vette a balaton apasztása. a mintegy két hétig tartó vízleeresztés folyamán 16 millió köbméter víz folyik le a sió csatornán a dunába s ez három centiméterre csökkenti a balaton magas vízállását. a sió zsilipnél egyidejűleg üzembehelyezték a két elektromos vezérlésű angolna csapdát, amelyekkel a balatonból szökni akaró halakat a partra emelik. a zsilip megnyitásával leusztatják a dunára a balatonfüredi hajógyárban jugoszláv megrendelésre készített 750 tonnás uszályt. leusztatnak továbbá három felújított vizijárművet is. /mti/

-. -

a belföldi főszerkesztőség hireinek jegyzéke 14.00 óráig

ch ie

1979. november 2.

1. kovács bélának, a hnf ot titkárának az obt főtítkárnak nyilatkozata
2. száz éves a „technológia„
3. atomerőművi berendezések a szovjetunióban
4. magyar filmsiker a milánói fesztiválon
5. kilátó épül sátoraljaujhelyen
6. pótlegelő juhoknak
7. különleges szarvasbika
8. bojtárok és számadó juhász a sakktáblán
9. a szegedi pontyok zöme első osztályu
10. képek a dunai hajóséletből
11. tovább épül a velencei ifjusági üdülőközpont
12. társadalmi munka győr- sopron megyében
13. guruló éttermek a bolyi határban
14. kihasználatlan legelő sorsa...
15. új bányaközpont iharkuton
16. különleges kukorica martonvásárról
17. régészek a csanytelek határában
18. lottó nyerőszámai
19. kisz-juso tárgyalás
20. halálos gázolások
21. vasasszakszervezet elnökségi ülése
22. időjárásjelentés
23. apasztják a balatont
24. hírjegyzék

-. -

14.05/ch

-18-

MV

bb. 25. kitüntetés

k da dg ch di

1979. november 2.

az elnöki tanács a magyar partizán szövetségben végzett eredményes társadalmi munkájukért, 60. születésnapjuk alkalmából a munka érdemrend arany fokozatát adományozta tihanyi sándor nyugalmazott rendőrvezérőrnagynak, a szövetség szociális bizottsága elnökének és harsányi jános nyugalmazott ezredesnek, a szövetség történelmi és propaganda bizottsága tagjának.

a kitüntetést uszta gyula, az elnöki tanács tagja, a magyar partizán szövetség főtítkára adta át pénteken a szövetség székházában. /mti/

-. -

bb. 26. az mszmp pártmunkásküldöttségének látogatása az ndk-ban

pa br ch di

1979. november 2.

a német szocialista egységpárt központi bizottságának meghívására, ritter tibornak, az mszmp kb osztályvezető-helyettesének vezetésével október 29.-es és november 2.-a között pártmunkásküldöttség tanulmányozta a politikai tájékoztatási munka tapasztalatait az ndk-ban. a küldöttséget fogadta joachim herrmann, a politikai bizottság tagja, a központi bizottság titkára. /mti/

-. -

bb. 27. magyar-ausztrál kereskedelmi tárgyalások

pá sl ch di

1979. november 2.

október 30.-a és november 2.-a között budapesten tárgyalt d. hunter ausztrál kereskedelmi miniszterhelyettes. török istván külkereskedelmi miniszterhelyettesel áttekintették a kétoldalu kereskedelem alakulását és fejlesztési lehetőségeit. az ausztrál miniszterhelyettest fogadta veress péter külkereskedelmi miniszter. d. hunter pénteken elutazott hazánkba. /mti/

-. -

15.00/ch

-19-

LOS

bb.28. kulturális élet a győr-sopron megyei kisközségekben - a megyei népfront-elnökség ülése /sarlós istván-/
...

cser/stö/p di

1979. november 2.

a kisközségek kulturális ellátottságáról tanácskozott pénteken győri a hazafias népfront győr-sopron megyei bizottságának elnöksége, az ülésen résztvett és felszólalt sarlós istván, az mszmp politikai bizottságának tagja, a hazafias népfront országos tanácsának főtitkára. győr-sopron megye 118 kisközsége közül, mindössze tizenegyben van művelődési ház és 56 kisközség rendelkezik klubkönyvtárral, az iskolák körzetesítésével lehetőség nyílik arra, hogy a többi kisközség is művelődési intézményhez jusson. de változatlanul a megfelelő művelődési programok kialakítása. ezzel kapcsolatban felhívták a figyelmet arra, hogy a megyében működő - főleg kisközségekben - 400 különböző művészeti csoport, 8 ezer tagjának tevékenysége elsősorban a lakóhelyükre korlátozódik. szorgalmazták, hogy a jövőben biztosítsanak nagyobb szereplési lehetőséget a művészeti csoportoknak, tegyék lehetővé, hogy más településeken is fellépjenek. a művelődési intézmények fenntartásával kapcsolatos gondok enyhítésére javasolta az elnökség, hogy a termelőszövetkezetek költségvetésében válasszák külön a szociális és a kulturális alapot, s pontosan határozzák meg milyen arányban kell támogatniuk a községi művelődési intézményeket./mti/

..-

gondot okoz

bb.29. kevesebb panasz, megalapozottabb döntések - a dolgozók sérelmeinek okait vizsgálta a szakszervezetek pest megyei tanácsának elnöksége

bam/be/st/p di

1979. november 2.

folyamatosan csökken a dolgozók gyors orvoslást igénylő egyéni sérelmeinek száma pest megye üzemeiben, intézményeiben. különösen a nagyvállalatoknál tapasztalható kedvező változás. nem mondható el ugyanez a nyugdíjasok, a gyermekgondozásról visszatevők, a bedolgozók esetében, ugyanis közöttük a panaszosok száma az elmúlt három esztendőben emelkedett. a szakszervezetek pest megyei tanácsának elnöksége pénteken megtartott ülésén a kedvező tendenciák elismerésével együtt arra figyelmeztetett, hogy a jövőben nagyobb gondot kell fordítani a sérelmek megelőzésére, a panaszok okainak elemzésére, megszüntetésére.

/folyt köv./
15.30/p

-20-

16⁰⁰

bb.29./kevesebb folyt/p

a tapasztalatok szerint a kedvező változásokban jelentős részük van a munkaügyi döntőbizottságoknak, amelyek egyre megalapozottabb felkészültséggel, nagyobb hozzáértéssel és felelősséggel végzik munkájukat. az eléjük kerülő panaszos ügyek mintegy 80 százaléka jogerős döntéssel zárul. a tapasztalatok szerint a dolgozók többnyire indokoltan fordulnak a döntőbizottságokhoz, a tavaly tárgyalt ügyek 54 százalékaiban a panaszos javára döntöttek. mindez azonban azt is jelenti, hogy pest megyében minden kétszázadik dolgozót sérelem ért, s azokat a vállalati munkaügyi döntőbizottságoknak kellett orvosolniuk. megállapították az ülésen, hogy a fegyelmi határozatok többsége megalapozottabb, mint a korábbi években. ezt mutatja, hogy e határozatoknak mindössze 10 százalékat sérelmezték az érintett dolgozók.

változatlanul nehezíti a jogos panaszok és igények gyors lezárását az üzemi balesetek megítélésével kapcsolatos hibás vállalati szemlélet. általános az a munkáltatói magatartás, hogy csak bírósági határozat után fizetik a kártérítést, addig viszont hónapok, nem ritkán évek telnek el. pedig a dolgozókat ért sérelmeknek több mint a fele ilyen ügyekből származik. gyakran a balesetet szenvedettek sincsenek tisztában jogaikkal. ezt jellemzi, hogy a tavalyi csaknem 2500 üzemi baleset közül csak 48 alkalommal érvényesítették kártérítési igényüket a döntőbizottságok előtt.

az elnökség fontos feladatként jelölte meg, hogy a szakszervezeti tisztségviselők a jelenleginél jobban ismerjék meg a dolgozók jogait és kötelezettségeit, segítsék ezeket az ismereteknek a széles körű elterjesztését, s a szakszervezetek határozottan lépjenek fel a dolgozók jogait sértő intézkedések ellen./mti/

..-

bb.30. az ország területének kétharmadán vehető a tv második műsora - sajtótájékoztató szentesen

dob/st/p bc

1979. november 2.

a tévé 2. programját sugárzó szentesi adóberendezés a közelmúltban történt üzembehelyezése alkalmából pénteken a helyszínen tájékoztatták a sajtó képviselőit a hazai televízió műsorszórás idejének fejlődéséről. beczi sándor, a posta rádió és televízió műszaki igazgatóság vezetője egyebek között elmondta: az 1979-es év különös jelentőségű a hazai televízió műsorszórás történetében, a második műsort sugárzó adók fejlesztése szempontjából. ebben az évben három nagy teljesítményű új adóberendezést helyeztek üzembe: kabhegyen, szentesen és budapestben.

/folyt köv./
15.50/p

-21-

16⁰⁵

bb.30./az országfolyt/p

az első kettő újabb területeken teszi lehetővé a 2. műsor vételét, az új budapesti nagyadó pedig a régi adó vételkörzetét bővíti. Kabhegyen és szentesen új antennarendszert is felszereltek. a budapesti adó üzembe helyezését eredetileg csak 1980. május 15-re tervezték, de a szállító cég és a kivitelező vállalatok jó együttműködése lehetővé tette a határidő jelentős megrövidítését. így ez év első felében a szentesivel együtt a budapesti adó is elkészült. megkezdtek a próbasugárzásokat, majd 1979. szeptember 20-án budapesten, 21-én pedig szentesen, a rendszeres műsorszórást. az eddigi mérések azt bizonyították, hogy az adó vételkörzete megfelel az elméletileg tervezett határoknak. természetesen csak az adó irányába fordított, megfelelő csatornára méretezett tetőantennával várható mindenhol kiváló minőségű kép. jelenleg már az ország területének mintegy kétharmadán megoldott a második műsor vétele. a posta a következő tervidőszakban folytatja a hálózat továbbépítését. befejezik a kékesi új adótorony illetve berendezés építését, és 1981-ben ott is megkezdik a második műsor sugárzását. ezután nagykanizsán, komádiban és sopronban helyeznek üzembe új berendezéseket. befejezik továbbá a bács megyei, csávolyi adó rekonstrukcióját, s itt is megkezdődik a második műsor sugárzása./mti/

-. -

bb.31. az állattenyésztés hozamainak növelésével mérsékeltek termelési veszteségeiket a baranyai tsz-ek

igó/st/p bc

1979. november 2.

a tervezettnél ezerrel több szarvasmarhát és másfélezerrel több sertést neveltek fel az idén a baranyai tsz-ek, hogy ily módon is csökkentse az aszály okozta százmillió forintos veszteségüket - közölték a baranyai tsz-szövetség elnökségének pecsételt tartott pénteki ülésén, amelyen az üzemek 1979. évi gazdálkodásáról tanácskoztak. a háromnegyedévi mérleg adatai alapján az állattenyésztési termékekből az év végéig a tervezett mennyiség 5-15 százalékos túlteljesítése várható. ezen belül vágójuhból 35-40 százalékos többletre számítanak a gazdaságok. az egy tehénre jutó átlagos tejhozamot 3700 literre emelték a megyében, ami az eddigi legmagasabb szint. az erőfeszítések ellenére, az időjárás kedvezőtlen alakulása és a termelési költségek aránytalan megnövekedése folytán hetven-nyolcvan millió forinttal kevesebb lesz a termelőszövetkezetek idei eredménye, mint amennyit terveztek. - az általános képen belül azonban meglehetősen nagyok a különbségek. különösképpen gondot jelent annak a tizenhárom termelőszövetkezetnek a helyzete, amely előreláthatóan veszteséggel zárja majd az évet.

/folyt köv./
16.00/p

-22-

16¹⁹

bb.31./az állattenyésztés.....folyt/p

közülük minden második már tavaly és tavalyelőtt is alaphiányos, illetve veszteséges volt, problémáik tehát nem újkeletűek, nem kizárólag az időjárási tényezőkkel függnek össze. az ülésen nagy figyelmet fordítottak a következő gazdasági év jó megalapozására. ezen a téren a legfontosabb teendő most az őszi vetések sikeres befejezése. baranyában a tervezett hatvanezer hektár búzának 90 százaléka már a földben van, és napokon belül mindenütt végeznek a munkával. a kukorica háromnegyed részét szállították a tárolókba, s a viszonylag jó szemestakarmánytermésre alapozva 1980-ra az állattenyésztési hozamok erőteljes növelését tervezik. a kedvezőtlen adottságú gazdaságok új, jövedelmező melléküzemági tevékenységgel kívánják megjavítani gazdálkodási eredményeiket.
/mti/

-. -

bb.32. üdvözlő táviratok

k gg/p dg

1979. november 2.

a panamai köztársaság nemzeti ünnepe alkalmából Losonczi Pál, az elnöki tanács elnöke táviratban üdvözölte Aristides Royo köztársasági elnököt.

x x x

saint vincent függetlenségének elnyerése alkalmából Lázár György, a minisztertanács elnöke táviratban üdvözölte Milton Cato-t, saint vincent miniszterelnökét./mti/

-. -

bb.33. elhunyt bózsa istván

pá/pdg bc

1979. november 2.

bózsa istván, a szocialista hazáért érdemrend kitüntetettje, aki a pártnak 1943-tól a szakszervezetnek 1929-től volt tagja, 68 éves korában elhunyt. búcsuztatása november 9-én, délután negyed 4 órakor lesz az óbudai temetőben.

az mszmp iii. kerületi bizottsága

a központi bányászati fejlesztési intézet

a bányaiipari dolgozók szakszervezete

/mti/

-. -

16.08/p

-23-

16¹⁵

bb.34. nagygyörgy sándor fotóművész kiállítása

i jf/mi/p sl bc

1979. november 2.

a magyar fotóművészek szövetsége és a magyar mezőgazdasági muzeum rendezésében pénteken budapesten, a városligetben a vajdahunyai várban megnyílt nagygyörgy sándor, balázs béla-dijas fotóművész kiállítása. a fotóművész 105 alkotását láthatják az érdeklődők; a legtöbb a természet világával foglalkozik, mindenekelőtt az erdők vadjainak életét ábrázolja. a kiállítás december 2-ig tart nyitva, a vendégek hétfő kivételével a muzeumi rendnek megfelelően látogathatják. -mti/

bb.35. kiállítás a szlovák nemzeti felkelés 35. évfordulója alkalmából

gg/p dg bc

1979. november 2.

a szlovák nemzeti felkelés 35. évfordulója alkalmából képzőművészeti kiállítás nyílt pénteken, a munkásmozgalmi muzeumban. a kiállítás válogatást nyújt a történelmi eseményt tükröző újabb művekből; a több mint 100 festmény, grafika, szobor, dombormű és érem egyúttal hirt ad a jelenlegi csehszlovák képzőművészet színvonaláról is.

a kiállítást jan ondriska, a szlovák képzőművész szövetség főtitkára, illetve kiss istván, kossuth-dijas szobrászművész, a magyar képző- és iparművészek szövetségének elnöke nyitotta meg. a megnyitón részt vett uszta gyula, a magyar partizán szövetség főtitkára, demeter sándor, a kki elnökhelyettese, valamint a csehszlovák szocialista köztársaság budapesti nagykövete is. /mti/

felhasználható: 17 órától!

bb.36. a vasi műhely kiállítása

szel/p st e

1979. november 2.

a „vasi műhely”, néven ismert vas megyei képzőművészeti csoport 14 tagjának alkotásaiból kiállítás nyílt pénteken szombathelyen, az édzs vállalat kulturtermeiben. a több mint egy évtizeddel ezelőtt alakult csoportnak ez a 12. kollektív tárlata. a kiállításon negyven táblakép és grafika reprezentálja a megye képzőművészeinek munkásságát. /mti/

16.20/p

-24-

16³⁰

embargó : 18.30-ig

bb.37. közlemény

a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának 1979. november 1-i üléséről

p e

1979. november 2.

a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága 1979. november 1-én kádár jános elvtárs elnökletével ülést tartott. az ülésen a központi bizottság tagjain kívül részt vettek: a központi ellenőrző bizottság elnöke és titkára, a központi bizottság osztályvezetői, a megyei pártbizottságok első titkárai, a budapesti pártbizottság titkárai.

a központi bizottság megvitatta és elfogadta:

- győri imre elvtársnak, a központi bizottság titkárának tájékoztatóját az időszerű nemzetközi kérdésekről;

- kádár jános elvtársnak, a központi bizottság első titkárának előterjesztését a xii. kongresszussal kapcsolatos politikai és szervezeti kérdésekről.

i.

a központi bizottság a nemzetközi helyzetet áttekintve megállapította: az enyhülési folyamat napjainkban bonyolultabb, nehezebb körülmények között halad előre. az emberiség sorsdöntő kérdése változatlanul a béke megőrzése, az új világháború elkerülése. ebből kiindulva a magyar népköztársaság együtt a szovjetunióval, a szocialista közösség országaival, minden haladó, békeszerető erővel összefogva azért küzd, hogy a nemzetközi biztonság erősödjék, a politikai enyhülés folytatódjék és előrelépés történjék a fegyverkezés korlátozása, a leszerelés irányába.

/folyt köv./
16.50/p

-25-

1415
170

1./ a központi bizottság kifejezte azt a meggyőződését, hogy a varsói szerződés politikai tanácskozó testülete javaslatainak, valamint a tagállamok külügyminiszterei ez évi budapesti tanácskozásán született kezdeményezéseknek a megvalósítása jól szolgálná a helsinki záróokmányt aláíró országok kölcsönös biztonságát, egymás iránti bizalmának erősítését és konstruktív együttműködésük további elmélyítését.

pártunk, kormányunk, a magyar nép nagyra értékeli és teljes mértékben támogatja azokat az újabb békekezdeményezéseket, amelyeket leonyid iljics brezsnyev, a szovjetunió kommunista pártja központi bizottságának főtitkára, a szovjetunió legfelsőbb tanácsa elnökségének elnöke - a varsói szerződés tagállamainak egyetértésével - a német demokratikus köztársaság jubileumi ünnepségein, berlinben elmondott beszédében tárt a világ elé. a szovjetunió béketörekvéseinek újabb bizonyítéka az a döntés, hogy egyoldaluan csökkenteni az ndk területén állomásozó fegyveres erőt, harckocsijainak számát és más katonai felszerelését. a katonai enyhülés előmozdítása szempontjából kiemelkedő jelentőségű, hogy a szovjetunió kész csökkenteni a területének nyugati részén elhelyezett középhatósugaru rakéták számát abban az esetben, ha a nato nyugat-európában nem telepít újabb ilyen fegyvereket. a brezsnyev elvtárs által javasolt további bizalomerosztó intézkedések is az európai és az általános légkör javítását szolgálják.

a központi bizottság kifejezte reményét, hogy a szovjetunió új kezdeményezései érdemi válaszra találjanak a nato tagországok részéről. a varsói szerződés szervezetének tagállamai kinyilvánították, hogy a maguk részéről készek a legnagyobb figyelemmel megvizsgálni minden olyan más javaslatot, amely az államok közötti kölcsönös bizalom erősítésének, a katonai enyhülésnek, a leszerelésnek az előmozdítására irányul.

a központi bizottság rámutatott, hogy a szélsőséges imperialista körök mindent elkövetnek a fegyverkezési verseny fokozása érdekében, és folytatják a nemzetközi légkört mérgező propagandakampányukat. azok a törekvések, hogy újabb nukleáris fegyvereket helyezzenek el egyes európai nato országokban, a fennálló katonai erőegyensúly megbontására irányulnak. megvalósításuk veszélyeztetné az enyhülés eddigi eredményeit, fokozná a fegyverkezési versenyt, kiélezné az európai politikai helyzetet. e tervek meggyújtásához elengedhetetlen minden haladó, békeszerető erő összefogása, határozott fellépése. jelenleg, reális, megvalósítható cél, hogy az országok, népek egyenlő biztonsága a fegyverzet alacsonyabb szintjén jöjjön létre. ezt követeli az emberiség, a béke érdeke.

/folyt köv./
16.58/p

1420

pártunk, a magyar nép a nukleáris fegyverkezési hajszára megfékezése érdekében nagy fontosságot tulajdonít annak, hogy mielőbb hatályba lépjen a hadászati támadó fegyverek korlátozásáról aláírt szovjet-amerikai megállapodás, ami csökkentené a katonai feszültséget, jó hatást gyakorolna a leszerelésről folytatott valamennyi tárgyalásra, s javítaná a nemzetközi légkört.

2./ a központi bizottság jóváhagyta az első német munkáspárt állam megalapítása 30. évfordulójának ünnepségein kádár jános elvtárs vezetésével résztvett párt- és kormányküldöttség jelentését. örömmel állapította meg, hogy a német demokratikus köztársaság dolgozó népe a német szocialista egységpárt vezetésével történelmi jelentőségű sikereket ért el a szocialista társadalom építésében, az ország aktív, békeszerető külpolitikáját méltán övezi széles körű nemzetközi elismerés. küldöttségünk részvétele az ndk jubileumi ünnepségein tovább mélyítette népeink és országaink testvéri barátságát, internacionalista együttműködését.

a központi bizottság nagyra értékelte andrej kirilenko elvtársnak, a szovjetunió kommunista pártja politikai bizottsága tagjának, a központi bizottság titkárának látogatását hazánkban. a baráti légkörű magyar-szovjet találkozók és pártközi megbeszélések hozzájárultak a közös elveinkre, céljainkra és érdekeinkre épülő testvéri együttműködés továbbfejlesztéséhez.

a szocialista közösség országaihoz, kommunista és munkáspártjaihoz fűződő kapcsolataink elmélyítését eredményesen szolgálták a magyar-csehszlovák és a magyar-román kormányfői, továbbá a magyar-ndk és a magyar-kubai külügyminiszteri tárgyalások, a központi bizottság titkárának prágai megbeszélései. a vietnami kommunista párt küldöttségének budapesti látogatása során újlag megerősítettük szolidaritásunkat az imperialista nyomással és a kínai fenyegetéssel szemben szabadságát, függetlenségét védelmező, a délkelet-ázsiai népek békéjéért és biztonságáért küzdő testvéri vietnami néppel.

/folyt köv./
17.05/p

1425

3./ a központi bizottság kifejezésre juttatta, hogy a magyar népköztársaság tovább folytatja a békés egymás mellett élés politikáját, a helsinki záróokmány elveinek megvalósítását.

helmut schmidtnek, a német szövetségi köztársaság kancellárjának hivatalos magyarországi látogatása jelentős esemény volt országaink kapcsolatainak fejlődésében. a felsőszintű megbeszélések eredményesen szolgálták a két ország kölcsönösen előnyös kapcsolatainak erősítését, s hozzájárultak a nemzetközi élet legfontosabb kérdéseiben elfoglalt álláspontok jobb megismeréséhez.

konsztantin karamanlisznak, a görög köztársaság miniszterelnökének hazánkban tett látogatása jelentősen hozzájárult a két ország politikai, gazdasági, kulturális kapcsolatainak fejlesztéséhez.

a nemzetközi biztonság és együttműködés, az enyhülés előmozdítása, kétoldalú kapcsolataink fejlesztése érdekében a magyar népköztársaság képviselői a központi bizottság legutóbbi ülése óta is számos ország vezető politikusaival folytattak tárgyalásokat.

kurt waldheimnek, az ENSZ főtitkárának magyarországi látogatása előmozdította az ENSZ-szel és szakosított szervezetivel fennálló jó kapcsolataink további elmélyítését, egyúttal alkalmat teremtett a magyar népköztársaság külpolitikai törekvéseinek átfogó kifejtésére.

4./ a központi bizottság a nemzetközi élet fontos eseményeként értékelte az el nem kötelezett országok havannában tartott VI. csúcserkeztését. üdvözölte, hogy a konferencia megerősítette a mozgalom haladó, antiimperialista irányzatát. az elfogadott határozatok hozzájárulást jelentenek korunk fő kérdéseinek megoldásához, a társadalmi haladás ügyéhez, a béke védelméhez. a magyar népköztársaság támogatja az el nem kötelezett országok mozgalmának fellépéseit az imperialista újgyarmatosító törekvésekkel szemben.

/folyt köv./
17.13/p

-28-

1450

5./ a központi bizottság nagyra értékelte azokat a megbeszéléseket, amelyeket pártunk az internacionalista szolidaritás és az elvtársi együttműködés szellemében a tőkés és a fejlődő világ országaiban tevékenykedő kommunista pártokkal folytattott.

kétoldalú kapcsolataink fejlesztését, a közös célok megvalósítását szolgálták a holland kommunista párt elnökének, a portugál kommunista párt, a svájci munkapárt és a venezuelai kommunista párt főtitkárának, a nyugat-berlini, az ausztráliai, az új-zélandi, a sri-lankai, a hondurasi testvérpárt küldöttségének magyarországi megbeszélései, az MSZMP küldöttségének svédországi látogatása, valamint pártunk delegációjának részvétele az egyesült államok kommunista pártjának kongresszusán, s a találkozóknak a francia, a görög, az olasz és a spanyol kommunista párt képviselőivel.

a jemeni szocialista párt küldöttségének hazánkban tett látogatása során kifejezésre juttattuk szolidaritásunkat a jemeni népi demokratikus köztársaságnak és népének a társadalmi haladásért, az ország függetlenségének megvédéséért vívott küzdelmével. a chilei szocialista párt, valamint a chilei munkáspárt egység népi akciómozgalom küldöttségével folytatott tárgyalásokon nyilvánítottuk szolidaritásunkat a fasiszta elnyomás ellen harcoló chilei néppel. eredményesen szolgálták kapcsolataink erősítését a szíriai arab ujjászületés szocialista pártja főtitkár helyettesének budapesti látogatása és részvételünk a jamaicai népi nemzeti párt konferenciáján.

az európai enyhülés, a béke és biztonság ügyének előmozdításához járultak hozzá a finn szociáldemokrata párt és a brit munkáspárt küldöttségeivel, valamint a német szociáldemokrata párt képviselőjével folytatott tárgyalások.

/folyt köv./

17.20/p

-29-

1455

ii.

a központi bizottság meghallgatta és elfogadta a xii. kongresszus előkészítésének feladatait összegező előterjesztést. úgy határozott, hogy a magyar szocialista munkáspárt xii. kongresszusa 1980. március 24-én kezdje meg munkáját.

a központi bizottság az alábbi napirendi javaslatot terjeszti a kongresszus elé:

1. a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának beszámolója a xi. kongresszus határozatainak végrehajtásáról, a párt feladatairól.
2. a magyar szocialista munkáspárt központi ellenőrző bizottságának beszámolója.
3. a fellebbviteli bizottság jelentése.
4. a központi bizottság és a központi ellenőrző bizottság tagjainak megválasztása.

a központi bizottság beható vitában megtárgyalta a kongresszusi irányelveket és úgy határozott, hogy a véglegesített dokumentumot decemberben nyilvánosságra hozza. az irányelveket a kommunisták taggyűléseken, pártértekezleteken vitassák meg, a pártonkívüliek véleményét is kéri ki, és tegyék meg észrevételeiket.

a központi bizottság felkéri a szakszervezetek országos tanácsát, a kommunista ifjúsági szövetség központi bizottságát, a hazafias népfront országos tanácsát, az országos szövetkezeti tanácsot, a magyar nők országos tanácsát és a magyar tudományos akadémia elnökségét, hogy a kongresszusi irányelveket tárgyalja meg és véleményezze./mti/

17.25/p

14uo
P

-. -

-30-

ö/kz/ra e

1979. november 2.

pénteken szerte az országban megkezdődtek a nagy október évfordulóját köszöntő ünnepségek. sok helyütt erre a napra időzítették egy-egy jelentősebb új létesítmény felavatását, megnyitását. a fejér megyei mórton 1 milliárd forintos, népgazdasági jelentőségű beruházás fejeződött be azzal, hogy pénteken ünnepélyes külsőségek között átadták a rendeltetésének a csepel művek ottani részlegének új elektróda-gyárát. a teljesen automatizált, számítógép-vezérlésű gyár két év alatt, az előírt költségkeret túllépése nélkül készült el, s évente 30.000 tonna ivhegesztő elektródát, továbbá 4.200 tonna ugynevezett ragasztott fedőport állít elő. az utóbbit a gépi hegesztéshez használják. az új gyár tetemes beruházási költsége hat év alatt megtérül.

az épületgépgyártó vállalat pécsi gyára két új üzemmel gyarapodott. az egyiket mohácson, a másikat pécs peremén, a nagyárpádi uton avatták fel. pécssett - több mint 100 millió forintos költséggel - 3.500 négyzetméter alapterületű új csarnokot emeltek, s ebbe vonták össze a vállalat apró, s szétszórta telepeit.

tiszafüred kócsujfalui tanyaközpontjában törpevizmű készült el az ünnepre. a területen élő 90 család vízellátását oldja meg. a szolnok megyei viz-és csatornamű vállalat dolgozói a törpevizművet a tervezett határidőnél két hónappal előbb készítették el, s ezzel teljesítették kongresszusi versenyvállalásuk egyik lényeges pontját.

a veszprém megyei ajkán pullai árpád közlekedés-és postaügyi miniszter 15 kocsiállásos autóbusszpályaudvart adott át rendeltetésének. e gyorsan fejlődő ipari központ jelenleg már 50 környékbeli település lakóinak biztosít munkalehetőséget. az új pályaudvar kulturáltabbá, kényelmesebbé teszi a sok ezer bejáró utazását. ugyanezen a napon nyílt meg a város újabb 33 méteres fedett uszodája is. tavaly az óvodások részére építettek egyet, s most felavatott pedig a felnőttek sportolását, felüdülését szolgálja. a kialakításához a város lakói több mint 5 millió forint értékű társadalmi munkával járultak hozzá.

/folyt.köv./

17.00/ra

-31-

14uo
R.30

bb.38. / avatóünnepségek ... folyt./ra

a nyiregyházi 107. sz. ipari szakmunkásképző intézet számára egy 35 millió forintos költséggel épített és berendezett tanműhely birtokba vétele teszi emlékezetessé az idei november 7-i ünnepséget. ugyanezen a napon leplezték le az iskola névadójának, mező imrének, a budapesti pártbizottság 1956-ban mártírhálált halt első titkárának mellszobrát, ifj. fekete géza szobrászművész alkotását. két zala megyei település - nagykanizsa és zalaapáti - is tanintézettel gazdagodott. nagykanizsán 16 tantermes, zalaapátiban pedig 8 tantermes általános iskolát nyitottak meg.

kaposvárrott egy 10.000 lakosu városrész új orvosi rendelőjét avatták fel, hévízen pedig átadták rendeltetésének a vasutas biztosító egyesület 112 személyes gyógyüdülőjét. új óvodát sopronban, a komárom megyei tardosbányán és a vas megyei torony községben adtak át rendeltetésének, sátoraljaujhelyen pedig ugyanekkor kezdték meg egy 10 millió forintos beruházást igénylő új óvoda építését, a városban rég várt esemény e munka megkezdése, mert hiszen sátoraljaujhelyen jelenleg több mint 50 százalékos túlterheléssel működnek az óvodák. valamennyi új óvoda építéséhez nagyon jelentős értékű társadalmi munkával járult, illetve járul hozzá a lakosság.

nyiregyházán pénteken, az ünnephez kapcsolódóan hirdették ki a szabolicszatmár megyei helytörténeti és honismereti pályázat díjait. a pályázók feldolgozták a megye több településének forradalmi hagyományait, az üzemek- és a termelőszövetkezetek történelmét, foglalkoztak az egyes tájegységek népművészeti emlékeivel.
/mti/

bb.39. kongresszusi munkaversenyben - határidő előtt elkészült a nagyjavítás a gagarin hőerőműben

kov/st/ra e

1979. november 2.

kimagasló teljesítményt ért el a gagarin hőerőmű dolgozója: a 200 megawattos négyes blokk nagyjavítását 23 nappal az előírt határidő előtt befejezték és a berendezést pénteken bekapcsolták a termelésbe.

/folyt.köv./

17.10/ra

-32-

145

bb.39. / kongresszusi ... folyt./ra

a blokkrendszer felújítását június 3-án kezdték meg. a visontai energetikusok a kongresszusi munkaversenyben vállalták, hogy ezt a különleges feladatot határidő előtt, kifogástalan minőségben teljesítik. a tennivalókat összesen mintegy 30 vállalattal kellett egyeztetni. a teljes újjáalakítást jelentő, 130 millió forintos költséggel végrehajtott nagyjavítás során többek között mintegy 70 ezer méter csőszerkezetet kellett kicserélni és csak a helyszínen mintegy 8 ezer hegesztési varratot készítettek el.

a gagarin hőerőmű négyes blokkja teljes üzemben 2,5 milliós értéket termel naponta, a fejlesztett energia mennyiség 24 óra alatt 4 millió kilowattóra. a 23 napos időnyerés révén viszont 92 millió kilowattórával több villamosenergiát szolgáltat a népgazdaság számára, s ezzel a gagarin hőerőmű az év végéig jelentősen túlteljesítheti villamosenergia fejlesztési tervét./mti/

bb.40. gyártörténeti kiállítás gyulán

sam/kz/ra e

1979. november 2.

pénteken a gyulai erkel ferenc művelődési központban megnyílt a ganz villamosági művek helyi relé-gyárának történetét dokumentáló kiállítás. az érdeklődők hű képet kapnak a tíz évvel ezelőtt gyulára telepített üzem fejlődéséről. a gyár-egységben a dolgozók száma alig változott, a termelési érték viszont tizenegyszeresére emelkedett. ezt a korszerű gépek munkába állításával és a szakmunkás gárda kialakításával érték el./mti/

bb.41. uttörővezetőket tüntettek ki

t-gy/pá/ra dg e

1979. november 2.

az uttörőmozgalomban kiemelkedően tevékenykedőket tüntették ki a magyar uttörők szövetségének országos tanácsa a nagy októberi szocialista forradalom 62. évfordulója alkalmából.

/folyt.köv./

17.15/ra

-33-

1450

bb.41. / uttörővezetőket ... folyt./ra

a hotel ifjúságban pénteken tartott ünnepségen szücs istváné, az uttörőszövetség főtitkára 22 uttörővezető érdemérmét és 26 kiváló uttörővezető kitüntetését adott át. hárman részesültek az ifjúságért érdemérem kitüntetésben.

Kitüntetésekkel ismerték el a megyékben és a fővárosban az uttörővezetők, az uttörőmozgalmat támogató pártoló tagok, kisleveles ifjuvezetők, üzemi dolgozók tevékenységét, kilencvenhatan uttörővezető érdemérmét, 178-an kiváló uttörővezető és 186-an kiváló ifjuvezető munkáért kitüntetését kaptak. a magyar uttörők szövetségének országos tanácsa 286 kitüntető oklevelet adományozott./mti/

-. -

bb.42. kiosztották a berkes ferenc díjakat

k-ol/mm/ra sl e

1979. november 2.

ezuttal első alkalommal került sor arra, hogy kollektívát tüntettek ki berkes ferenc díjjal a szövosz-ban. a kiskunhalasi kereskedelmi és vendéglátóipari szakmunkásképző intézet tantestületének ítelték oda a kimagasló oktató és nevelő munkáért járó díjat, amelyet a kollektíva nevében pénteken asztalos andorné igazgató vett át. ugyancsak berkes ferenc díjjal jutalmazták fodor imrét, a barcs és vidéke áfész személyzeti és oktatási osztályvezetőjét, györffi dezsőt, az encs és vidéke áfész titkárságvezetőjét, valamint nádass györgyöt, a skálacoop személyzeti és munkaügyi osztályának vezetőjét.

a díjakat szlamenicky istván, a szövosz elnöke adta át./mti/

-. -

bb.43. vizrebocsátották a dunai „kavics-flotta”, első hajóját

szé/p kz e

1979. november 2.

a magyar hajó-és darugyár balatonfüredi gyáregységében pénteken ünnepélyesen vizrebocsátották a dunai új szállítóhajók első egységét. a bodánfy ödönnek, a nagy magyar vízügyi szakembernek nevét viselő hajót gergely istván államtitkár, az országos vízügyi hivatal elnöke avatta fel.

/folyt köv./
17.35/p

-34-

18.9.7

bb.43./vizrebocsátották....folyt/p

avatóbeszédében hangoztatta, hogy az új tolóhajó első példánya annak a dunai teher szállító flottának, amelynek 1983-tól vízi úton kell szállítania a fővárosba az építkezésekhez szükséges összes kavicsot. a folyamszabályozó és kavicskotró vállalat e célból 650 millió forintos megrendelést adott a balatonfüredi hajógyárnak. ebből az összegből 18 tolóhajót 21 tolt úszályt és 2 nagyteljesítményű elevátort gyártanak.

a hajóegységek egyenként évente 63 ezer köbméter kavicsot szállítanak vízi úton a fővárosba. a dunai „kavics-flotta”, segítségével évente, a jelenleginél 1.2 millió köbméterrel több az építkezéseknél rendkívül fontos folyami kavics jut el budapestre.

a balatonon pénteken vizrebocsátott, 1200 tonna teher szállítására alkalmas tolóhajóba speciális emelő-és süllyesztő hajtóművet építettek be. a korszerű hajtómű automatikusan „elkerüli”, a sekély mederfenékekkel való ütközést. az új tolóhajók könnyedén át tudnak jutni az épülő nagymarosi zsilipen is./mti/

-. -

bb.44. magyar és szovjet képzőművészek kiállítása a műcsarnokban

t mir/tr/p dg e

1979. november 2.

fiatal magyar és szovjet képzőművészek alkotásaiból nyílt kiállítás pénteken a műcsarnokban. a nagy októberi szocialista forradalom közelgő évfordulója alkalmából megrendezett tárlat - amelyen 11 magyar és 10 szovjet művész több mint 120 alkotása látható - a fiatal magyar és szovjet képzőművészek utóbbi években kibontakozó közös munkájáról, alkotói kapcsolatairól ad képet.

fél évtizede már, hogy a fiatal képzőművészek stúdiójának tagjai a szovjetunióban művészfiatalokkal, illetve fiatal szovjet képzőművészek hazánkban magyar művésztársaikkal találkoznak alkotó táborokban. a közös munka mindig jó lehetőséget nyújt a konkrét eredményekről, művekről folytatott eszmecserekre, esztétikai vitákra, a partner-kapcsolatok elmélyítésére. szovjet művészfiatalok az együttműködés keretében jutottak el egyebek között szentendrére, zsennyére, salgótarjánba, számos dunántúli városba és üzembe is. a fiatal magyar művészek gruziai utazáson vettek részt, több hetet töltöttek az inguri vízierőmű építkezésénél. a közös munka eredményét - szovjet és lengyel, illetve szovjet és csehszlovák alkotó csoportok munkáival együtt - távaly nagyszabású nemzetközi kiállításon mutatták be moszkvában. a moszkvai tárlat viszonzásaként e kiállítás szovjet - magyar anyaga több mint 60 festmény, 9 szobor, 12 érem és csaknem félszáz különböző technikai eljárással készült grafika került most a műcsarnok közönsége elé.

17.45/p

-35-

18.9.7

bb.44./magyar és szovjet....folyt/p

a három kiállítási termet megtöltő tárlat megnyitó ünnepségén -amelyen tölgy-molnár zoltán, a fiatal képzőművészek stúdiójának elnökhelyettese és oleg losakov, a szovjet képzőművészek szövetségének titkára köszöntötte az első látogatókat - megjelent rónai rudolf, a kki elnöke és georgij ivanov, a szovjetunió kulturális miniszterének helyettese.

a kiállítás november 25-ig várja az érdeklődőket./mti/

-. -

bb.45. magyar-bolgár barátsági gyűlés tatabányán

ráb/st/p e

1979. november 2.

a tatabányai népház színháztermében pénteken megtartották a komárom megyei magyar-bolgár barátsági hét záróünnepségét. a barátsági gyűlésen részt vett és felszólalt vaszil baev, a bolgár népköztársaság budapesti nagykövetségének ideiglenes ügyvivője. az ünnepség a bolgár vokál együttes műsorával fejeződött be.

a barátsági hét során a megye több településén tartottak találkozót, előadást, kiállítást és filmbemutatót a hazafias népfront megyei bizottsága, a budapesti bolgár kulturális központ közös rendezésében./mti/

-. -

bb.46. brigádvezetők tanácskozása a mafilm-nél

i da/dg/p e

1979. november 2.

felvevőgépek és hangtechnikai berendezések felújítását, világosító berendezések korszerűsítését vállalták többek között a mafilm szocialista brigádjai a xii. pártkongresszus és hazánk felszabadulásának 35. évfordulója tiszteletére. a felajánlásokat a filmgyártás korszerűsítését, technikai bázisának javítását hivatottak szolgálni. a brigádvezetők pénteken véget ért kétnapos tanácskozásán negyven brigádvezető - köztük 33 szocialista közösség vezetője tárgyalta meg a brigádmozgalmat helyettesítőket. ezt követően kerekasztal-konferencián a filmgyártó vállalat vezetőivel elemezték a vállalat termelési, gyártási feladatait./mti/

-. -

18.00/p

-36-

18.00/p

bb.47. véget ért a fejlődő országok szakembereinek szerzői jogi tanfolyama budapesten

t km/z/dg/p e

1979. november 2.

pénteken befejeződött budapesten a magyar szerzői jogvédő hivatal és a szellemi tulajdon világszervezete szerzői jogi tanfolyama, amelyet a fejlődő országok szakembereinek továbbképzésére rendeztek. a csaknem háromhetes tanfolyamon 22 ország szakemberei vettek részt, magyar és külföldi szerzői jogvédők. a lemmel foglalkozó szaktekintélyek tartottak előadásokat. a zárónapon ficsor mihály, a szerzői jogvédő hivatal főigazgatója nyilatkozott az mti munkatársának:

- a gyarmati múlt még számos fejlődő országban erősen érezteti hatását. a nemzeti nyelv sok helyen nem válhatott alkalmassá a művészet és a tudomány művelésére, s nem teremtődtek meg a könyvek és más kulturális termékek előállításához szükséges feltételek sem. így szinte elkerülhetetlen, hogy a harmadik világ országai jóval több szellemi terméket importáljanak, mint amennyinek az exportjára képesek.

- ezért érthető, hogy a szerzői jog és az ugynevezett szomszédjogok; az előadóművészek, a hangfelvétel készítőik, valamint a rádió- és tévétársaságok művészi teljesítményeinek védelmét biztosító jogszabályok szerepe és jelentősége fokozottabb ezekben az országokban. a nemzetközi szerzői jognak biztosítania kell, hogy a fejlődő országok minél könnyebben és gyorsabban juthassanak hozzá a számukra szükséges művekhez. az előadóművészi teljesítmények, a hangfelvételek, valamint a rádió- és televíziós műsorok védelméről szóló nemzeti és nemzetközi jogszabályok pedig hozzájárulhatnak a fejlődő országok gazdag folklórkincsének a védelméhez és megfelelő hasznosításához is, némely fejlődő ország számára azonban számottevő terhet jelentenek a kifizetendő jogdíjak. több országban gondot okoz, hogy nem mindig rendelkeznek kellő információval a felhasználható külföldi művekről, s nem épültek még ki a jogvédelmi és felhasználói szervezetek.

- a fejlődő országokkal fennálló szerzői jogi kapcsolatok fejlesztésében a magyar kulturális intézmények - mindennekelőtt a szerzői jogvédő hivatal - hosszabb idő óta kezdeményező szerepet játszanak. a nemzetközi értekezleten több magyar javaslat hangzott el a fejlődő országok érdekeit szolgáló szerzői jogi intézkedésekre. tevékenyen részt veszünk azokban a nemzetközi programokban, amelyek segítik a szerzői jog alkalmazását a fejlődő országokban.

/folyt köv./
18.25/p

-37-

18.25/p

bb.47./végetért.....folyt/p

a mi szerzői jogunk sajátosságainak és szervezeti rendszerének a megismerésével hasznos tapasztalatokat szerezhettek a fejlődő országok szakemberei. ezért rendszeresen fogadunk ösztöndíjasokat. szenegáli, algériai, niger köztársaságbeli és angolai szakemberek ismerkedtek már a magyar szerzői jogvédelemmel. e programhoz illeszkedett e nagyszabású szerzői jogi tanfolyamnak a megrendezése is, hazánkban.

/mti/

-.-

bb.48. időjárásjelentés

gg/p e

1979. november 2.

a meteorológiai intézet jelenti november 2-án, pénteken este:

hüvös idő

várható időjárás az ország területére szombat estig: időnként fölszakadozik a felhőzet, de szórványosan számítani kell esőre, havasesőre, északkeleten hószállingózásra. a köd helyenként tartósan megmarad. a változó irányú szél mérsékelt marad. a legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton általában 7, a tartósan ködös helyeken 2 fok körül várható.

/mti/

-.-

felhasználható : 19 órától!

bb.49. nagy sikerrel mutatkozott be a győri balett a kislelő színházban

mzs/st/p e

1979. november 2.

az ország új balettegyüttese, a győri balett pénteken bemutatkozott első műsorával a kislelő színházban. mint ismeretes, az állami balettintézet tavaly végzett osztálya markó ivánnak, a világhírű béjart-együttes táncosának vezetésével győrbe szerződött, s ezzel létrejött az operaházi és a pécsi után a harmadik önálló balett-társulat. a pénteki premieren a nap szerettei című négy részes balettet láthatta a közönség. a koreográfiákat markó iván és krámer györgy tervezték. a jelmezek és a díszletek gombár judit, illetve forrai gábor meghívott vendégek munkái voltak. a balettmesteri teendőket kun zsuzsa kossuth-díjas kiváló művész látta el. a nagysikerű balettestre sok vendég érkezett a szomszédos ausztriából is. /mti/

18.36/p

-.
-38-

1987

felhasználható: 19.30 órától!

bb.50. eliszo virszaladze szovjet zongoraművész vendégszereplése győrött

mzs/st/p e

1979. november 2.

eliszo virszaladze szovjet zongoraművész vendégszerepelt pénteken győrött, a városi tanács dísztermében a filharmónia mesterbérletének hangversenyén. a művész mozart, schumann és prokofjev zongoradarabjait szólaltatta meg. a mesterbérlet hangversenyein több külföldi vendégművész lép fel győrött. legközelebb stefan ruha román hegedűművész szólóestjét rendezik meg. /mti/

-.-

bb.51. a politikai könyvnapok országos megnyitója salgótarjánban

csiz/kz/p e

1979. november 2.

pénteken a salgótarjáni józsef attila művelődési központban megnyitották az idei, sorrendben már 18. alkalommal megrendezett politikai könyvnapokat. maxim tank és majakovszkij versei, a bányász kórus hangversenye után géczy jános, az mszmp nógrád megyei bizottságának első titkára köszöntötte az ünnepség közönségét. megnyitó beszédet dr. szabó józsef, a magyar szocialista munkáspárt politikai főiskolájának rektora mondott. bevezetőben megemlékezett a nógrádi bányászok ötven évvel ezelőtti - 1929. november 2-án - kirobbant sztrájkjáról, majd arról szólott, hogy nálunk a politikai-ideológiai kérdések iránti érdeklődés lankadatlan növekedése országos jelenség. a politikai oktatás különböző tanfolyamain jelenleg több mint hétszáz ezer párttag és pártönkivüli vesz részt, a marxizmus elmélete jelen van az iskolai, egyetemi, oktatásban, a tudományos, kutató munka műhelyeiben, a munkakollektívákban, és mind többek egyéni meggyőződésében. ezt az érdeklődést tükrözik a párt kiadványainak, a kossuth-könyvkiadónak eredményei is, amelynek forgalma már tavaly elérte az 1985-re várt 2,3 milliárd forintot. az idei politikai könyvnapokra huszonhárom új kiadvány jelent meg, bőséges municiót szolgáltatva a párt- és tömegszervezeti propaganda munkához, a xii. kongresszus előkészítéséhez, felszabadulásunk 35. évfordulójának méltó megünnepléséhez. a magyar szocialista munkáspárt vezetőinek, kádár jánosnak, németh károlynak, nemes dezsőnek és aczél györgynek megjelent könyvei mellett a szónok felhívta a megnyitó ünnepség közönségének figyelmét a testvérpártok vezetőinek, fidel castrónak, gustáv husáknak, todor zsvkovnak, de mindennek előtt leonyid iljics brezsnyevnek most megjelent könyvére.

/folyt köv./
18.55/p

-39-

1987

bb.51. /a politikai...folyt/p

dr. szabó józsef beszéde után rappai gyula, a kossuth könyvkiadó igazgatója kitüntetésekét nyújtott át kiváló politikai könyv-terjesztőknek. a művelődési intézmény üvegcsarnokában könyvkiállítás nyílt, nagytermében pedig bemutatták a nálunk csend volt című szovjet filmet. /mti/

-. -

bb.52. szovjet dráma a magyar színpadokon - kiállítás a madách színházban

t me/gg/p e

1979. november 2.

száz éve él színpadjainkon az orosz dráma. térhódítását, állandó jelenlétét, sikereit szemlélteti a magyar színházi intézet kiállítása, a madách színházban. emlékezetes előadások képei, diszlet-és jelmeztervei arról vallanak a színház látogatóinak, hogy míg 1944-ig 42 klasszikus orosz dráma került magyar színpadra, a felszabadulás után a színházak államosításáig 101 orosz és szovjet művet mutattak be. az utóbbi 30 évben a fővárosi és vidéki színházak több mint 850 orosz és szovjet drámát adtak elő. a szovjet drámairodalom legsikeresebb alkotásai rendszeresen szerepelnek színházaink műsorán. a legnagyobb sikert arbusov, szimonov, katajev, svarc, zorin, roscsin, ajmatov, gelman művei aratják. az ő drámáiknak magyarországi előadásait idézik a kiállításon látható képek.

a kiállítás megnyitóján részt vett tóth dezső kulturális miniszterhelyettes, valamint a kulturális és művészeti élet számos más képviselője. jelen volt georgij ivanov, a szovjetunió kulturális miniszterhelyettese és a szovjet színházi élet számos képviselője, akik a szovjet dráma második szemléjének megnyitó rendezvényeire érkeztek hazánkba. -színházaink műsorpolitikájának egyik gyújtópontjába a magyar, a másikban az orosz-szovjet drámairodalom került, - hangsúlyozta megnyitó beszédében orosz lászló, a kulturális minisztérium színházi, zenei és táncművészeti főosztályának vezetője. az orosz drámairodalom nagy alkotásai az évtizedek során szinte „magyar klasszikusok” lettek. - mondotta. /mti/

19.35/p

-. -
-40-

2047

bb.53. hazaérkezett algirból a magyar párt- és kormányküldöttség

i ob/z/p e

1979. november 2.

pénteken hazaérkezett algirból a párt- és kormányküldöttség, amely biszku bélának, az mszmp politikai bizottsága tagjának, vezetésével részt vett az algériai demokratikus és népi köztársaság nemzeti ünnepe, a fegyveres forradalom kitüörésének 25. évfordulója alkalmából rendezett ünnepeken. biszku bélát fogadta bendzsedid sadli, az algériai demokratikus és népi köztársaság elnöke, az fln párt főtitkára. a szívélyes, baráti beszélgetésen megerősítették hazánk és algéria közötti kapcsolatok továbbfejlesztésére irányuló készséget, a minden területre kiterjedő együttműködés elmélyítésének szükségességét. a találkozáson részt vett benahmer abdelghani miniszterelnök, mohamed benjahia külügyminiszter, az fln párt politikai bizottságának tagjai, valamint rácz pál külügyminisztériumi államtitkár és széphelyi zoltán, hazánk algériai nagykövete. /mti/

-. -

bb.54. a moszkvai szatira színház vendégjátéka budapest

t me/gg/p e

1979. november 3.

a moszkvai szatira színház pénteki előadása a madách színházban megnyitotta a szovjet dráma ii. szemléjének ünnepi rendezvényeit. az előadás előtt tóth dezső kulturális miniszterhelyettes megnyitó beszédében hangsúlyozta: a magyar és szovjet színházművészet kapcsolatainak újabb, fontos állomásához értünk. kétoldalu kapcsolataink - mindenekelőtt az utóbbi színházi évadban a szovjetunióban megrendezett második magyar drámafesztivállal nemcsak mennyiségileg, hanem minőségileg is olyan mértékben és módon bővültek, amelyre lehetőséget csak a szocialista társadalom, a szocialista társadalmak együttműködése adhat. a magyarországi szovjet drámafesztivál a magyar dráma szovjetunió-beli fesztiváljának szerves folytatása, az ott szerzett tapasztalatok itteni kiegészítése, továbbvitele. a két fesztivál egymásba kapcsolódó élményei és tapasztalatai magasabb szintre emelik és sokoldalubbá teszik színházművészeink folyamatos és rendszeres együttműködését, kölcsönhatását, - mondotta.

- közös ünnep ez, akárcsak a szovjetunió-beli magyar drámafesztivál volt az előző évadban - mondotta többek között georgij ivanov, a szovjetunió kulturális miniszterhelyettese. - ez a rendezvénysorozat is a szovjet és a magyar színházművészet együttműködésének erősödését bizonyítja. felhívja magára mind a szakmabeliek, mind a közönség figyelmét, a jelenkor valóságát, népünk életét ábrázolja.

/folyt köv./
20.25/p

-. -
-41-

2047

bb.54. /a moszkvai folyt/p

... a vörös zászló érdemrenddel kitüntetett moszkvai szatira színház bemutatta majakovszkij : poloska című művét, amelyet valentin plucsek, a színház főrendezője állított színpadra. a forradalom költőjének művét olyan neves színészek színelőztették meg, mint zója zelinszkaja, andrej mironov, mina arhipova, alekszandr sirvindt, az oszszk érdekes művészei, anatólij papanov, a szovjetunió népművésze. a kispolgári életformát, napjaink kispolgárát leleplező művet szombaton is előadják a vendégművészek. november 4-én és 5-én beaumarchais : figaro házassága, vagy egy bolond nap című vígjátékát mutatják be, ugyancsak a madách színházban. /mti/

bb.55. a belföldi főszerkesztőség hireinek jegyzéke
14 órától zárásig

25. kitüntetés
 26. pártmunkásküldöttség
 27. tárgyalások
 28. népfront-elnökségi ülés
 29. kevesebb panasz
 30. sajtótájékoztató
 31. állattenyésztés
 32. üdvözlő táviratok
 33. elhunyt bózsa istván
 34. kiállítás
 35. kiállítás
 36. kiállítás
 37. közlemény
 38. avatóünnepségek
 39. kongresszusi munkaverseny
 40. kiállítás
 41. kitüntetés
 42. berkes ferenc díj
 43. „kavics-flotta,,
 44. kiállítás
 45. barátsági gyűlés
 46. brigádvezetők tanácskozása
 47. szerzői jog
 48. időjárásjelentés
 49. győri balett
 50. eliszo virszaladze
 51. politikai könyvek
 52. szovjet dráma
 53. párt-és kormányküldöttség hazaérkezése
 54. szatira színház
 55. hírjegyzék
- /mti/ -.-
21.10/p -42-
v é g e

készült az mti belföldi főszerkesztőségében
főszerkesztő: pásztor jános
szerkesztette: dosztányi imre, henczi erzsébet

21.10.77

60.0084
MTI

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

Belföldi hírek

1979. november 3. s z o m b a t

bb.1. ünnepi programok a szovjet kultúra és tudomány házában

i k j / p d g e

1979. november 3.

novemberi programjai többségével a nagy októberi szocialista forradalom 62. évfordulóját köszönti a szovjet kultúra és tudomány háza. ünnepi klubesten találkoznak a volt szovjet ösztöndíjasok, a nagy október jelentőségét pedig előadáson méltatják. a házában rendezik meg ünnepi estjüket a csepel vas-és fémművek dolgozói és a kőrösi csoma sándor gimnázium hallgatói, tanárai.

november 6-án a szovjet könyv hete alkalmából házában tartozkodó szovjet írók részvételével élő ujság készült, a moszkvai szatira színház társulata pedig a barátság utjain címmel mutat be összeállítást. november 9-én a xi. kerületi gyerekeket látja vendégül a szovjet kultúra és tudomány háza és a mozikedvelőknek levetítik a csorsz című nagyszerű szovjet filmet. ugyanezen a napon előadás hangzik el a szovjet képzőművészetről, a szovjet képzőművészek leninről készített alkotásait pedig dokumentumfilmen mutatják be.

/folyt köv./

-1-

07